

Propostes per al Pacte Nacional per la Llengua sorgides de la sessió de proximitat *La incorporació a la llengua des de la perspectiva d'universitaris procedents d'altres països o de famílies d'origen migrant*

1. Cultura i llengua solen anar juntes quan es parla d'integració a la societat d'arribada. Tenint en compte que molt sovint les persones que estan aprenent català tenen dificultats per trobar entorns on practicar-lo, i que **la cultura pot ser un element motivador per aprendre la llengua**, caldria **donar més visibilitat als espais i associacions on es parla català**.
Per tant, és important **destacar i informar sobre aquest vessant lingüístic dels grups de cultura popular, on les relacions interpersonals es desenvolupen normalment en català**, com ara les colles castelleres, balls de valencians, bastoners, colles geganteres, etc.
2. També pot contribuir a incrementar el vincle emocional amb la llengua i la cultura **adoptar una major perspectiva multicultural per part de les entitats catalanes**. Així, seria interessant **incloure el reconeixement a altres llengües i cultures**. Per exemple, es podrien establir paral·lelismes entre llengües maternes minoritzades, ressaltar el llegat de l'àrab en l'evolució del català, posar en valor qüestions culturals o polítiques... També és fonamental **apropar les activitats fent-les gratuïtes o posant-hi més facilitats** per a les persones nouvingudes, etc.
3. **Oferir classes de català a les comunitats a través dels seus referents** també pot despertar un major interès i confiança en la llengua i la cultura catalanes. **Apropar el català a l'espai i entorn cultural de les persones nouvingudes** (esglésies, mesquites, etc.) els donarà més seguretat per interactuar-hi després en altres entorns. Hi ha indrets on ja es duen a terme iniciatives d'aquesta mena, però caldria **fer-ne un desplegament generalitzat i sostingut en el temps** per tal que l'apropament sigui efectiu.
Aquestes propostes haurien de **prioritzar l'ensenyament de la llengua usada en el dia a dia**, és a dir, **un aprenentatge més social que acadèmic** (o, si més no, adaptar l'orientació del curs a l'alumnat que hi hagi).
4. També es podria **oferir informació sobre els cursos de català o fomentar el coneixement de la llengua i la cultura catalanes des dels consolats**. Així mateix, és interessant tenir en compte aquest organisme a l'hora de treballar la multiculturalitat. **Els representants polítics locals poden ser un enllaç** per fomentar aquesta doble tasca. Tanmateix, **la informació i sensibilització s'haurien de fer extensives també a les estructures administratives dels països d'origen**.
5. Una figura que pot unir la llengua i cultura catalanes amb la llengua i cultura de partida de les persones migrants és un referent dins la mateixa comunitat. **Els estudiants universitaris (o joves en general) d'origen migrant o de famílies migrants poden exercir de referents per promoure la llengua i la cultura en les seves comunitats d'origen o el seu entorn**.
Una manera de reconèixer i incentivar aquest paper seria **poder dedicar una part dels crèdits de lliure elecció de la universitat** (com ara els que es destinen, per exemple, a ser representant dels estudiants o alumne mentor) **a crear o participar**

en grups de conversa, fer tallers amb alumnes nouvinguts a les escoles, etc. Hi hauria similitud amb els crèdits d'implicació que es poden cursar al sistema universitari quebequès.

6. **Els mestres que ja estan exercint a Catalunya i que són d'origen migrant també poden ser aquesta referència per a l'alumnat nouvingut**, així com una peça clau per treballar la multiculturalitat.
7. En la mateixa línia, caldria **estendre iniciatives com d'alumnes acompanyants (Ajuntament de Cambrils, 2007-2008)**, un projecte on els nouvinguts interactuaven amb joves locals en català mitjançant activitats i oci. És fonamental **portar l'aprenentatge i ús de la llengua més enllà de les aules** perquè sigui més efectiu. Així, seria convenient **organitzar la formació de parelles d'acollida, mitjançant un programa estable, per contribuir a la integració lingüística i general dels infants i joves que acabin d'arribar a Catalunya o que encara no hagin completat el seu procés d'integració**. Si es duen a terme activitats atractives i diverses, la proposta serà enriquidora tant per als joves acompanyants com per als acompanyats.
8. Pel que fa a l'àmbit educatiu, cal **destinar més recursos a les aules d'acollida**, punt d'inici de la integració social i lingüística de l'alumnat nouvingut. Tanmateix, és necessari **fomentar el català als patis de les escoles**: cal aplicar estratègies perquè els alumnes el parlin en contextos informals fora de les aules.
9. Per a l'alumnat nouvingut també es pot estudiar **oferir l'experiència d'immersió en català** durant un període de vacances: viure amb una família catalana i fer classes de català, com una mena de "**colònies de català**" (de l'estil dels cursos d'immersió en anglès en els quals té implicació el Ministeri d'Educació).
10. **Donar més consells i eines als docents per fer un reforç positiu per tal que els alumnes que se'ls adrecin en castellà facin servir el català**. S'ha de trencar amb la connotació negativa de veure el català com una imposició i transmetre la idea que és una llengua útil i que permet millorar.
11. A la universitat, els estudiants que facin la mobilitat internacional aquí **haurien de cursar obligatòriament una assignatura de català**.
12. Per ajudar els universitaris aprenents de català a trobar espais segurs de conversa, es pot **incorporar a les borses d'habitatge informació sobre la llengua que es parla als pisos d'estudiants**.
13. Els catalanoparlants s'han de responsabilitzar més de la llengua, tant pel que fa a la qualitat com a l'ús. Per tal que els esforços per aprendre català s'acabin traduïnt en nous parlants, és imprescindible **sensibilitzar els catalanoparlants per evitar actituds com el canvi de llengua al castellà**, especialment amb les persones que consideren que són estrangeres.
14. També és important que **els professionals de les institucions d'acollida de menors facin servir la llengua catalana i la promoguin**. Cal que es percebi la necessitat i utilitat de saber català per viure i progressar.

15. Una estratègia perquè l'oferta formativa de català arribi a més gent és **posicionar a internet els cursos de català**, tal com es fa amb la publicitat. S'hauria d'**incrementar especialment aquesta presència a les xarxes socials** per afavorir l'accés a la informació.

16. El món dels mitjans de comunicació és un dels espais on es podria **donar més valor a les diferents llengües que es parlen a l'estat espanyol. Les institucions catalanes no haurien de fer rodes de premsa bilingües en català i castellà** per als mitjans d'abast estatal. En comptes d'això, s'afavoriria el coneixement i l'empatia entre comunitats si **els mitjans de comunicació estatals mostressin el so original en, per exemple, català o gallec, mentre se subtitula en castellà**, en comptes de fer una altra ronda de preguntes en castellà i emetre només aquestes respostes.